

fundatie forward

DEEP DIVE

Natalia Domínguez Rangel

W BOOKS

museum de fundatie

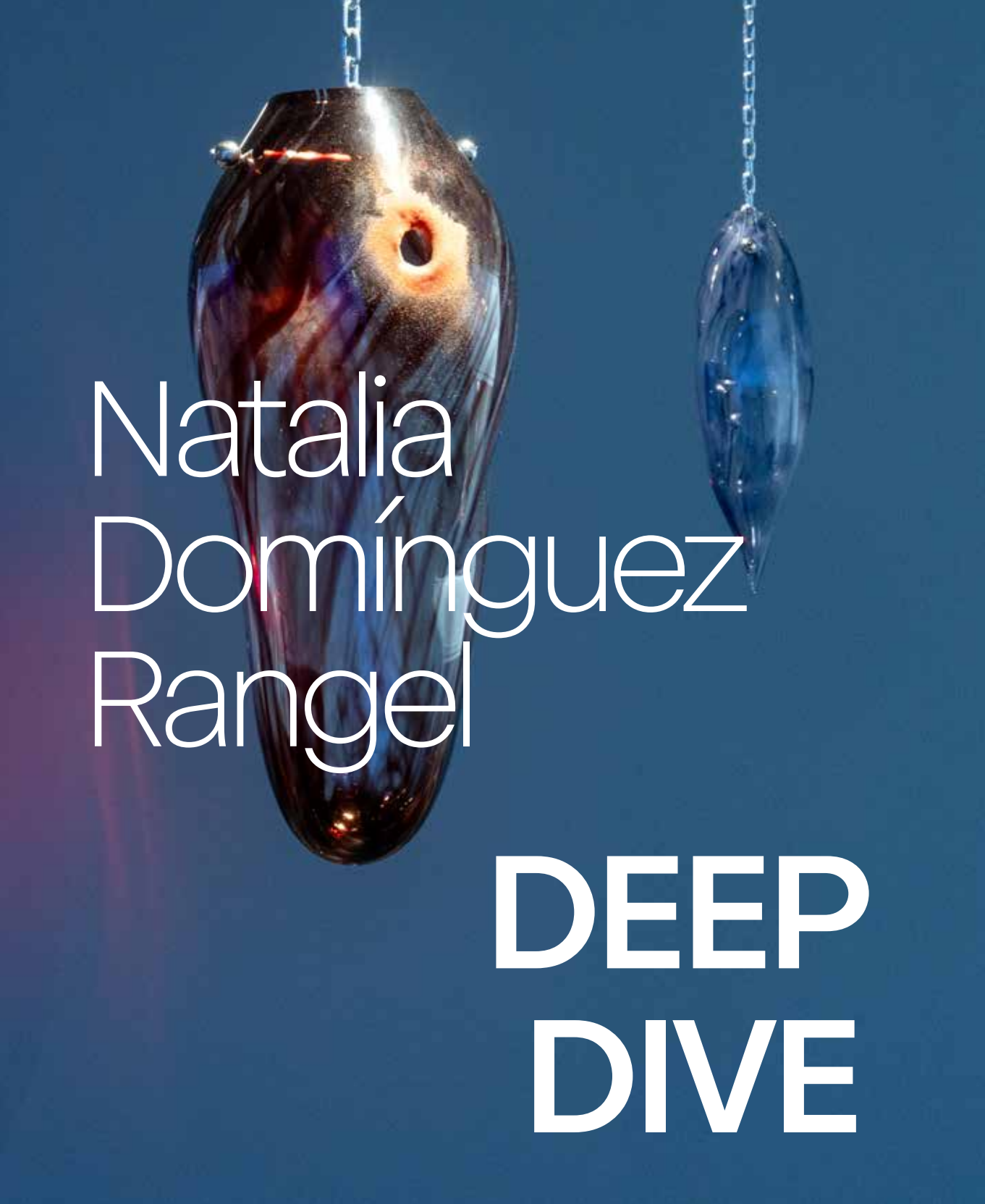
fundatie forward

W BOOKS

museum de fundatie

Deep time choir, 2026 Geblazen glas | blown glass

Natalia Domínguez Rangel

DEEP DIVE

Ears, 2026 Keramiek | ceramics

Deep time choir, 2021-2026 Geblazen glas | blown glass

(boat noises
submarine
ships
drilling
tankers
commercial
vessels
guns
airguns

bleeding blue, 2023 Vinyl 15,5 x 3,1 m

voorwoord

Natalia Domínguez Rangel excelleert in twee disciplines: als componist en als beeldend kunstenaar. Ze heeft als vanzelf een weg gevonden om beide disciplines met elkaar te verbinden: door te luisteren naar de klank van materialen. Ze combineert geluid en vorm, iets waarvoor in het Duits het mooie woord Klangkörper bestaat. Een 'klanklichaam' dus, wat zowel 'orkest' kan betekenen als een 'hol lichaam dat door de inwerking van trillingen een geluid hoorbaar maakt of versterkt'. Met 'lichaam' wordt in dit geval meestal een object bedoeld, maar afgelopen jaar realiseerde de kunstenaar dat haar eigen lichaam een Klangkörper was geworden. Er groeide een mens in haar, en de geluiden die dat in haar lichaam teweegbracht, hielden haar net zo bezig als die erbuiten.

Deze solotentoonstelling is onderdeel van de programmareeks *Fundatie Forward* van Museum de Fundatie. Hiermee bieden we makers die (ook) in Nederland wonen en werken met een eerste museale presentatie van hun werk een podium, en hopen op deze manier iets in beweging te zetten. Deze expositie van Natalia Domínguez Rangel toont de vele facetten van haar werk, en vooral de manier waarop zij objecten via geluid met elkaar verbindt. Dit is te zien in de Wolk, waarmee de zalen op de bovenste verdiepingen van het museum bedoeld worden. Dankzij de ronde vorm heeft de Wolk een unieke akoestiek. Ze kiest voor materialen als keramiek en glas die in staat zijn geluid te geleiden combineert deze ook vaak met geluiden.

De titel van de tentoonstelling, *DEEP DIVE*, kondigt ook meteen het thema aan: Domínguez Rangel is al jaren gefascineerd door de diepzee. Hoewel deze plek vrijwel onbereikbaar lijkt voor mensen, beïnvloeden zij die alsnog — net als de rest van de natuur. Denk aan overbevissing, diepzee-mijnen en

foreword

Natalia Domínguez Rangel has mastered two disciplines – as both a composer and a visual artist – and has found an organic means of combining them by listening to the sound of materials. The Germans have a beautiful word, *klangkörper* (resonating body), which can be applied to either a musical ensemble or the resonating part of an instrument. In this case, 'body' usually refers to an object, but last year the artist came to realise that her own body had become a *klangkörper*. Another human was growing inside her, and the sounds that it produced within her body fascinated her just as much as those around her.

This exhibition is part of the museum's *Fundatie Forward* series, which provides a springboard for artists who live and work in the Netherlands by giving them their first solo museum show. Domínguez Rangel's exhibition in the Cloud showcases the many facets of her work, and particularly the ways in which she connects objects through sound. She has exploited the space's unique acoustic, choosing materials such as ceramics and glass that are capable of conducting sound.

The exhibition's title, *DEEP DIVE*, reflects Domínguez Rangel's long-standing fascination with the deep sea. Although this remote world is largely inaccessible to humans, we still exert a great influence on it through overfishing, mining and pollution in the form of plastics, chemicals and radioactive materials. At the interdisciplinary European Forum Alpbach in Austria in 2023, Domínguez Rangel created the installation *bleeding blue*, for which she collected recordings of oceans, including those of sound pollution. The recordings were played through speakers in a toilet with descriptions of the sounds

Venus IV, 2026 Gebrand glas | flamework glass

vervuiling door plastic, chemische en radioactieve materialen. Maar ook: door geluid. Er is de afgelopen jaren veel aandacht voor diverse vormen van oceaanvervuiling, maar Domínguez Rangel richt zich vanuit haar specialisme op vervuilend geluid. Ze maakte eerder de installatie *bleeding blue* (2023), waarvoor zij opnames van oceanen, inclusief geluidsvervuiling, verzamelde. Ze bracht ze ten gehore in een toilet in Forum Alpbach in Oostenrijk, terwijl woorden op de spiegels die geluiden omschreven. Dezelfde woorden komen bij ons in Museum de Fundatie terug als grote grafische installatie. Een speciaal voor de tentoonstelling gemaakte compositie verbindt natuurlijke geluiden van de oceanen met geluidsvervuiling en geluiden uit het zwangere lichaam van Domínguez Rangel. Want ook daarbij speelt water immers een essentiele rol. Als tegengewicht voor al dit geluid is er een stilteruimte, een *decompression room* zoals duikers ook wel gebruiken. In deze met vilt gedempte ruimte zijn maar twee objecten te zien. *Pain is red* (2024), een vlak werk uit gegoten glas en mdf, lijkt op een gestolde bloedvlek. Erboven hangt een groep glazen bloemen, *"Venus"* (2026), om de tragiek van het werk eronder enigszins op te heffen.

Andere kunstwerken in de tentoonstelling verwijzen naar muziek, bijvoorbeeld de hangende glazen vormen. Ze hebben namen van zangstemmen gekregen, van tenor tot mezzosopraan. Tijdens een verblijf bij het EKCW (Europees Keramisch Werkcentrum) in Oisterwijk maakte Domínguez Rangel een reeks oorschelpen, *Ears* genaamd. Je denkt vanzelf aan grote schelpen die je tegen je oor houdt om de 'oceaan' te horen – wat je in feite hoort is je eigen bloedstroom.

Natalia Domínguez Rangel is al jaren lid van laschulas, een groep vrouwelijke musici, geluids-

inscribed on the mirrors. The same words reappear here at Museum de Fundatie as a large graphic installation. A composition created especially for the exhibition connects the natural sounds of the oceans with noise pollution and sounds from the artist's pregnant body, in which water also plays an essential role.

As a counterweight to all this noise, Domínguez Rangel has created a silent room, a decompression chamber like those used by divers. This space, its acoustic dampened with felt, contains only two objects. In *Pain is red* (2024), cast red glass resembles congealed blood. Above it hangs *"Venus"* (2026), a bunch of glass flowers that add a joyful note to the tragedy of the work below. Other artworks in the exhibition refer to music, such as the hanging glass forms whose titles are taken from the registers of the human voice, from bass to soprano. During a residency at the European Ceramic Work Centre in Oisterwijk, Domínguez Rangel created a series of shell-like objects called *Ears*. They resemble the conches that we hold to our ears in order to hear the ocean, though what we are hearing is actually our own blood flow.

Domínguez Rangel is a longstanding member of laschulas, a group of women musicians, sound artists, visual artists and curators, who make works based on collaboration and research. The exhibition features their installation *Del Sonido al Mar*, originally created in Santander in 2023. It is the result of research into fisheries and conversations with fishermen and a company in the Dutch harbour town of Urk that makes and recycles fishing nets. These nets tell their own story about ocean pollution and attempts to combat it through recycling and about people who earn their living in close contact with nature. Because this is

kunstenaars, beeldend kunstenaars en curatoren. Hun uitgangspunt is samenwerking en onderzoek. Zo is in DEEP DIVE de installatie *Del sonido al mar* opnieuw te zien. Dit werk ontstond in 2023 in de Spaanse stad Santander. De installatie is het resultaat van onderzoek naar visserij en gesprekken met vissers. In dit geval met vissers op Urk en met een bedrijf dat zich daar richt op het maken en recyclen van visnetten. Deze netten vertellen een eigen verhaal over oceaanvervuiling en pogingen om dit door recycling tegen te gaan, en ook over mensen die in nauw contact met de natuur in hun levensonderhoud voorzien.

Dit is een tentoonstelling die je niet enkel moet hebben gezien, maar ook hebben gehoord. Daarom zijn er QR-codes toegevoegd, die linken naar de muziekcompositie die Natalia Domínguez Rangel speciaal voor haar tentoonstelling in Museum de Fundatie maakte.

Mijn grote dank gaat uit naar Natalia Domínguez Rangel, voor haar vertrouwen in ons, en voor haar volharding om dit project niet alleen tot een goed einde te brengen, maar er bovendien iets unieks en betoverends van te maken. In de jaren waarin wij over het project in gesprek zijn geweest is zij verhuisd, heeft zij prijzen gewonnen, werd ze moeder, en kreeg zij bij ons te maken met personeelswisselingen. Al deze zaken hebben invloed gehad op de tentoonstelling — die er uiteindelijk alleen maar beter van is geworden. Grote dank ook aan gastconservator Sabrina Kamstra, die het project enthousiast en met toewijding tot een goed einde heeft gebracht. Dat geldt ook voor dit boek, dat zonder haar niet tot stand had kunnen komen. Dank ook aan vertaler Gerard Forde, redacteur Milou van Lieshout en Carijn Oomkens van WBooks voor hun werk aan deze publicatie. Dank aan het team van

an exhibition that needs to be heard as well as seen, we have added QR codes that link to the musical composition that Domínguez Rangel has created specially for the exhibition.

My sincere thanks go to Natalia Domínguez Rangel for placing her trust in us and for her perseverance not only in bringing this project to a successful conclusion but in making it into something unique and enchanting. During the years that we have worked on it, she has relocated, won awards, become a mother and had to negotiate changes in our personnel. All of these factors have influenced the exhibition, ultimately for the better. I am also grateful to our guest curator, Sabrina Kamstra, whose enthusiasm and dedication were indispensable for the success of both the exhibition and this publication. I also extend my thanks to the translator Gerard Forde, the editor Milou van Lieshout, and to Carijn Oomkens at WBooks for their work on this volume. Thanks are also due to the team at Museum de Fundatie for the preparation and setup of the exhibition, in particular to our project manager Caro Delsing, exhibitions manager Jan-Albert Hiemstra, registrar Rosanne Knol and head of technology and ICT Mehmed Emic.

I want to thank Domínguez Rangel's fellow members of laschulas – Angélica Castelló, Lorena Moreno Vera and Lucía Simon Medina – for the new version of their installation *Del Sonido al Mar* and Albert Hartman of VCU Maritime in Urk for his assistance in creating it and for supplying the nets, which will be reused after the exhibition. We are grateful to Koninklijke Van Wijhe Verf for providing the paint for the exhibition. And finally, I would like to thank our funders, the Municipality of Zwolle and the Province of Overijssel, as well

Luisteren naar de diepte

In gesprek met Natalia Domínguez Rangel

Sabrina Kamstra

Wie de bovenste twee verdiepingen van Museum de Fundatie betreedt, merkt al snel dat deze ruimtes een ander tempo hebben. Het daglicht beweegt er over visnetten en objecten van keramiek en glas. Geluiden dwalen er rond, zonder zich direct prijs te geven. Wat je hoort zijn opnamen uit de Noordzee; van stromingen, trillingen, menselijke activiteit en het leven onder water. Ze zijn niet bedoeld als een natuurgetrouwe weergave, maar als een uitnodiging om anders te luisteren, te vertragen en de wereld die zich normaal gesproken buiten ons blikveld bevindt aandachtig tegemoet te treden.

DEEP DIVE is de eerste museale solotentoonstelling van Natalia Domínguez Rangel. Verschillende lijnen uit haar kunstenaarspraktijk komen hier samen: haar achtergrond als componist; haar fascinatie voor geluid als ruimtelijk fenomeen; haar samenwerking met ecologen en ambachtslieden, en haar recente ervaring van het moederschap. Dit zijn geen afzonderlijke hoofdstukken, maar onderdelen van één doorlopend onderzoek.

Tijdens ons gesprek blijkt al snel dat de oceaan in *DEEP DIVE* niet zozeer het onderwerp is, maar een vertrekpunt. Domínguez Rangel vertelt over luisteren als een manier van kennen. Over tijd, ver-

Listening to the Deep

In conversation with Natalia Domínguez Rangel

Sabrina Kamstra

Upon entering the top two floors of Museum de Fundatie, we soon perceive that these spaces have a different pace. Daylight plays on fishing nets and objects made of ceramics and glass. Sounds drift through the air, without immediately revealing their source. What we hear are recordings of the North Sea: currents, vibrations, human activity and underwater life, intended not as a faithful reproduction but as an invitation to listen differently, to slow down and to engage attentively with a world that normally lies beyond our consciousness.

DEEP DIVE is Natalia Domínguez Rangel's first solo museum exhibition. Here, various strands of her artistic practice converge: her background as a composer, her fascination with sound as a spatial phenomenon, her collaborations with ecologists and craftspeople, and her recent experience of motherhood. These are not different stories but are parts of a single ongoing investigation.

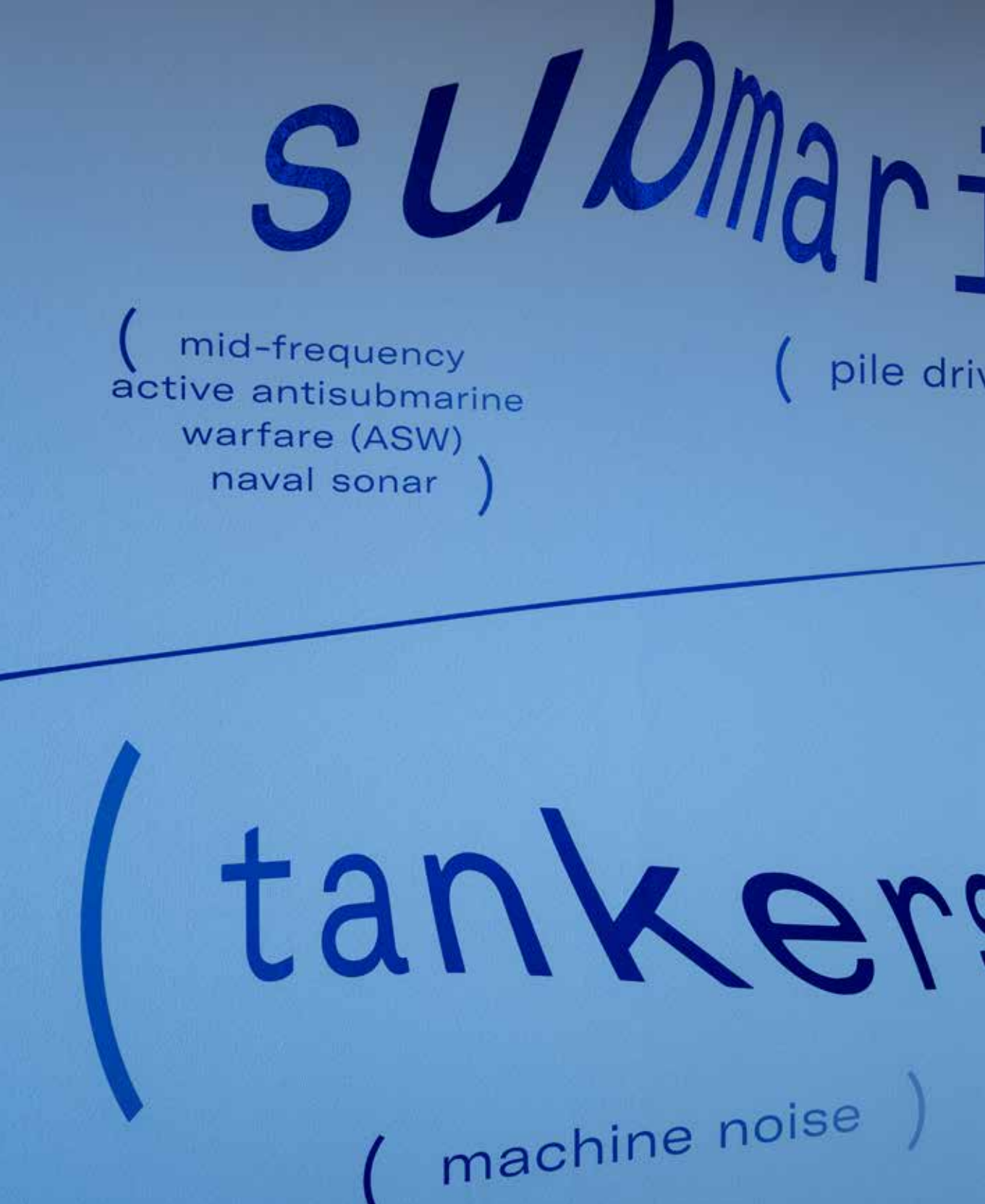
Deep time choir, Counter Tenor, 2026
Geblazen glas | blown glass

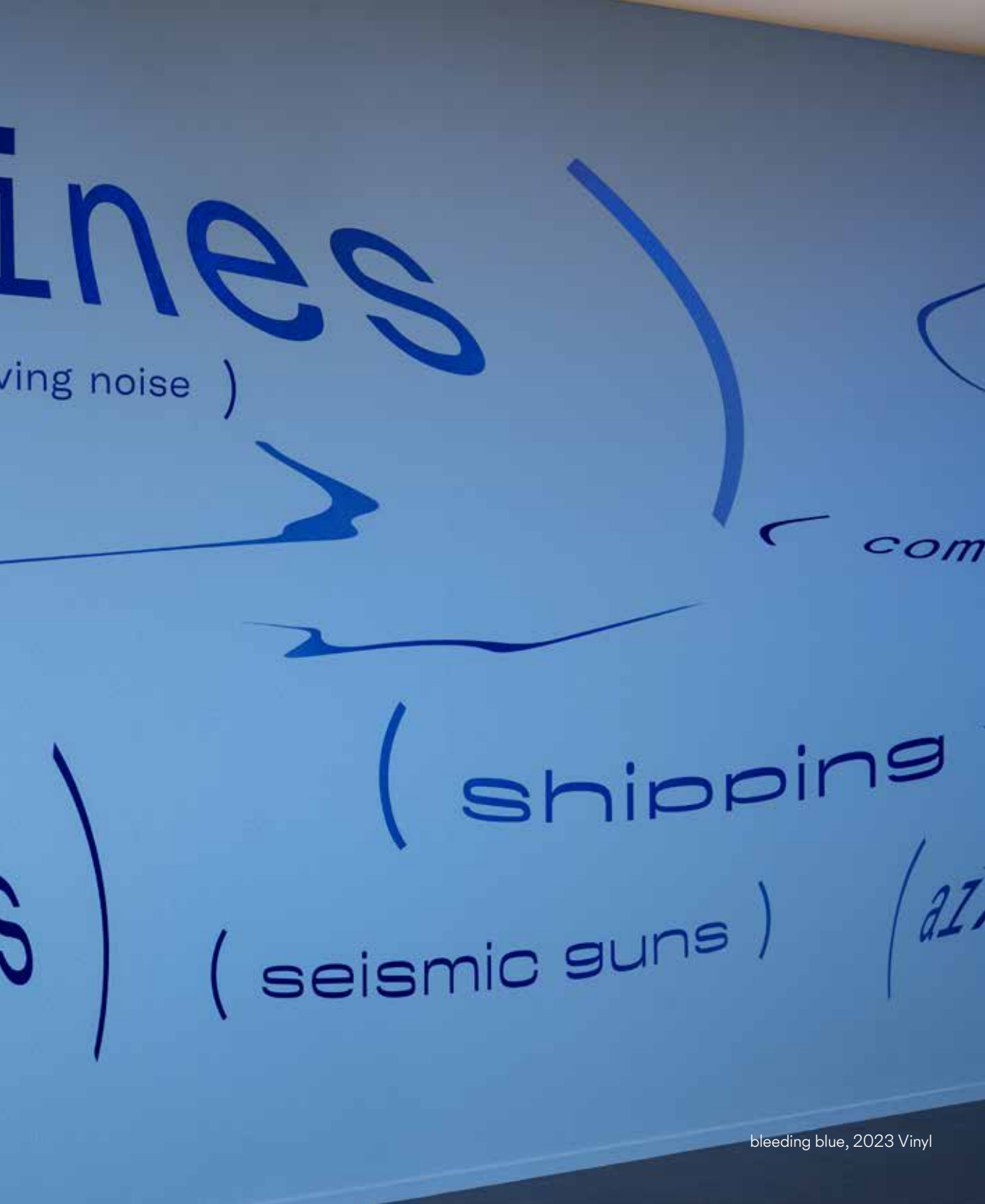

Ears, 2026 Keramiek | ceramics

submar
(mid-frequency
active antisubmarine
warfare (ASW)
naval sonar)
(pile driv
(tanker
(machine noise)

bleeding blue, 2023 Vinyl

DEEP DIVE

Luister naar de compositie die Natalia Domínguez Rangel speciaal voor DEEP DIVE heeft gemaakt via de QR code.

Voor De Wolk creëerde Domínguez Rangel deze geluidsinstallatie. De compositie is opgebouwd uit geluiden uit de Noordzee, gemaakt door maritieme onderzoekers. Je hoort garnalen, bruinvissen en grijze zeehonden, maar ook door mensen veroorzaakte geluiden van scheepvaarten en het heien van funderingspalen voor windmolens en booreilanden. Domínguez Rangel combineerde deze klanken met eigen veldopnames en geluiden van haar lichaam.

Listen to the composition created especially for DEEP DIVE by Natalia Domínguez Rangel by scanning the QR code.

For The Cloud, Domínguez Rangel has created this sound installation from recordings made by marine scientists in the North Sea. We can hear shrimp, harbour porpoises and grey seals and human-generated sounds such as shipping traffic and the pile-driving of foundations for wind turbines and oil rigs. Domínguez Rangel has combined these sounds with her own field recordings and sounds from her body.

biografie

Natalia Domínguez Rangel (1981, Bogotá, Colombia) woont en werkt in Oostenrijk en Nederland. Als beeldend kunstenaar, geluidskunstenaar en componist ontwikkelt zij een praktijk op het snijvlak van beeldende kunst, muziek en geluid. Zij is lid van het vrouwelijke kunstenaars- en musicicollectief laschulas en ontving in 2025 de Mario Merz-prijs. Naast haar artistieke praktijk is Domínguez Rangel actief in het kunstonderwijs. Zij doceerde onder meer aan ArtEZ in Arnhem, Columbia University in New York, die Angewandte en de Akademie der bildenden Künste in Wenen.

biography

Natalia Domínguez Rangel (Bogotá, Colombia) lives and works in Austria and the Netherlands. As a visual artist, sound artist and composer, she has developed a practice at the intersection of visual art, music and sound. She is a member of the women's art and music collective laschulas. In 2025 she was the recipient of the Mario Merz Prize. She has taught at ArtEZ in Arnhem, Columbia University in New York and the Academy of Fine Arts in Vienna.
biografie

auteur

Sabrina Kamstra is curator, kunstadviseur en publicist. In haar curatoriële praktijk onderzoekt zij de betekenis en positie van hedendaagse kunst in relatie tot wetenschap, diversiteit en maatschappelijke ontwikkelingen. Zij begon haar loopbaan als curator bij Stichting De Appel in Amsterdam en was vervolgens directeur Culturele Zaken van het Japan-Nederland Instituut in Tokyo. Daarna was zij jarenlang verantwoordelijk voor de omvangrijke kunstcollectie van Amsterdam UMC. Momenteel is zij als gastcurator verbonden aan Museum de Fundatie.

author

Sabrina Kamstra is a curator, art advisor and writer who explores the significance and position of contemporary art in relation to science, diversity and social developments. She began her career as a curator at De Appel in Amsterdam and subsequently served as director of cultural affairs at the Japan-Netherlands Institute in Tokyo. She was then responsible for many years for the extensive art collection of Amsterdam UMC. She is currently a guest curator at Museum de Fundatie.

colofon / colophon

Dit boek is uitgegeven ter gelegenheid van de tentoonstelling Natalia Dominguez Rangel – *DEEP DIVE*, te zien van 3 oktober 2026 tot en met 14 april 2027 in Museum de Fundatie Zwolle.
This book is published on the occasion of the exhibition 'Natalia Dominguez Rangel – DEEP DIVE', held at Museum de Fundatie Zwolle, from 3 October 2026 to 14 April 2027.

uitgave / publisher
WBOOKS, Zwolle
info@wbooks.com
wbooks.com
in samenwerking met/
in collaboration with
Museum de Fundatie
info@museumdefundatie.nl
museumdefundatie.nl

auteur / author
Beatrice von Bormann (voorwoord)
Sabrina Kamstra (interview)

redactie / edits
Sabrina Kamstra
Ctrl Art Delete

fotografie / photography
Simon Veres

geluidsopnames / sound recordings
Natalia Domínguez Rangel © Geluidsopnames Noordzee / North Sea sound recordings, Irna Huisjes, Waterproof B.V.

vertaling / translation
Gerard Forde

ontwerp / design
Erlend Schenk | BUROGRAPHIC

ISBN 978 94 625 8808 0
NUR 646

© 2026 WBOOKS Zwolle / Museum de Fundatie / de auteurs
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten met betrekking tot de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

© 2026 WBOOKS Zwolle / Museum de Fundatie / the authors
All rights reserved. Nothing from this publication may be reproduced, multiplied, stored in an electronic data file, or made public in any form or in any manner, be it electronic, mechanical, through photocopying, recording or in any other way, without the advance written permission of the publisher.

The publisher has endeavoured to settle image rights in accordance with legal requirements. Any party who nevertheless deems they have a claim to certain rights may apply to the publisher.

'Natalia Domínguez Rangel – *Deep Dive*' is onderdeel van Fundatie Forward, de reeks van eerste museale solotentoonstellingen van hedendaagse makers die (deels) in Nederland wonen en werken. Met deze reeks zet Museum de Fundatie kunst in beweging en biedt het makers een podium om te experimenteren.

'Natalia Domínguez Rangel – *Deep Dive*' is part of Fundatie Forward, a series of first solo museum exhibitions by contemporary artists who live and work (partly) in the Netherlands. With this series, Museum de Fundatie sets art in motion and offers artists a platform to experiment.

'Natalia Domínguez Rangel – *Deep Dive*' wordt ondersteund door / is supported by

mondriaan fonds
BKVC
Stichting Stokroos

Museum de Fundatie wordt ondersteund door:
Museum de Fundatie is supported by:

provincie overijssel
Zwolle
VAN WIJNEN VERF
VRIENDENLOTERIJ
WARM NEST FOUNDATION
WADINKO De Ondernemende Participatiemaatschappij
HANZESTROHM

W BOOKS

museum de fundatie